ZE ZBIORÓW
Działu Dokumentacji ZG ZASP

Federico García Lorca

czarująca szewcowa

Państwowy Teatr Lalek
PINOKIO
Łódź, ul. Ogrodowa 18
tel. 32-12-05

ZE ZBIORÓW
Biblioteka Dokumentacji ZG ZAiP

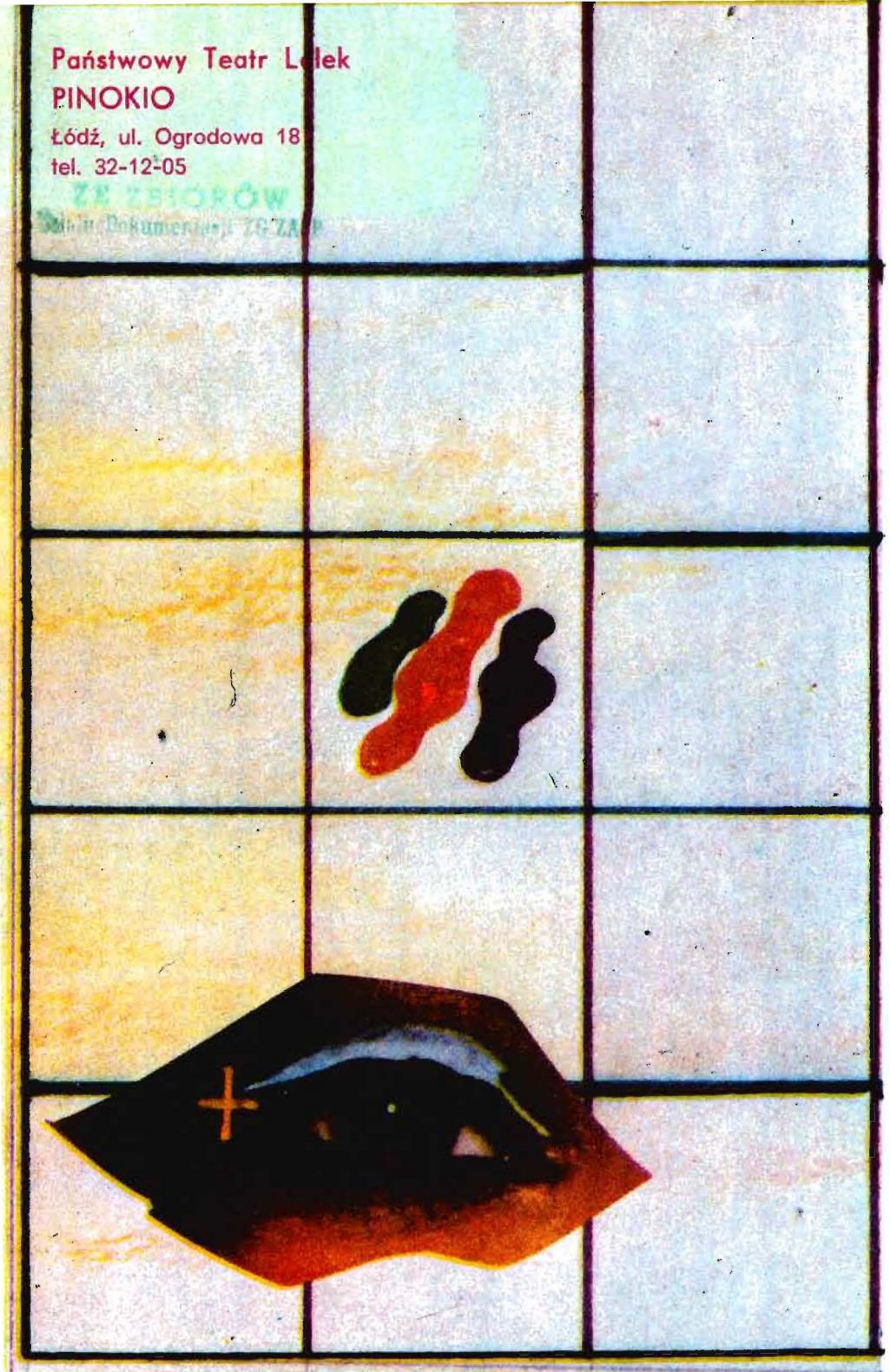

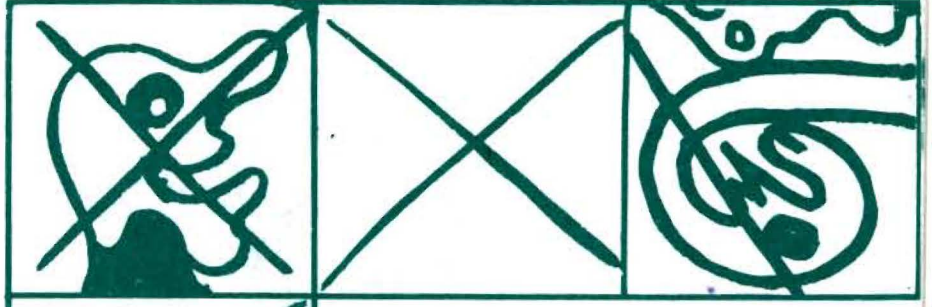

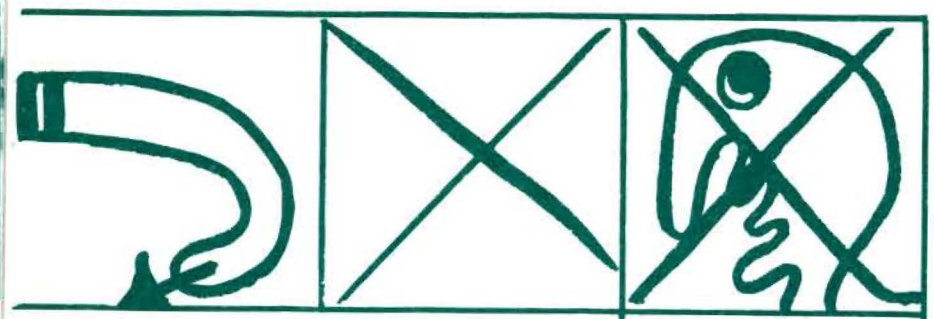

14 1517
12
23 3941

Federico Garcia Lorca

czarująca szewcowa

wydawca — Państwowy Teatr Lalek „Pinokio",
wybór tekstów — Włodzimierz Feleńczak
opracowanie graficzne —
Ryszard Kuba Grzybowski,
w programie wykorzystano projekty
scenograficzne Andrzeja Szulca
zdjęcia — Marek Guz

Państwowy Teatr Lalek „Pinokio" —
Scena dla Dorosłych

dyrektor i kierownik artystyczny —
Wojciech Kobrzyński

zastępca dyrektora — Marek Cieślak
kierownik literacki — Bogumiła Rzymska
kierownik muzyczny — Marek Jaszczak
kierownik techniczny — Stanisław Gajda
kierownik pracowni — Janina Kamińska

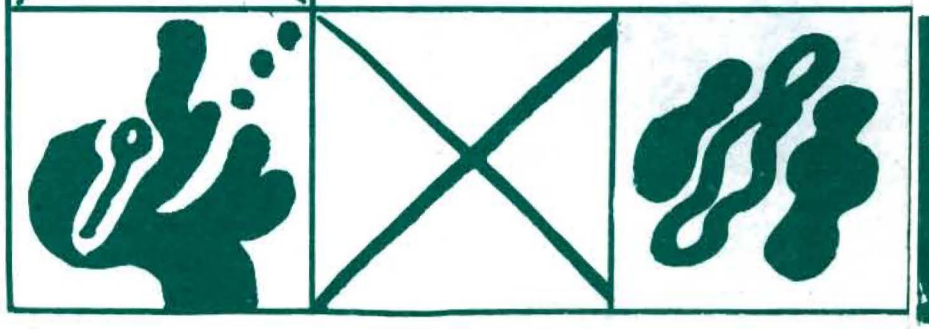

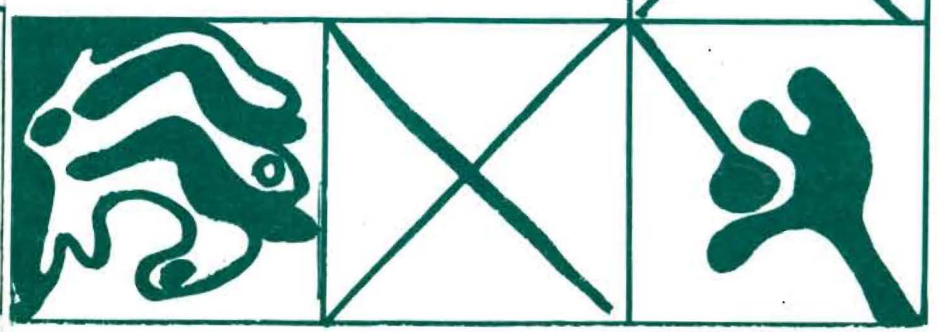

„Sen, twórca przedstawień,
w swym teatrze na wietrze wzniesionym
cieniom zwykł nadawać kształty wdzięczne".

Luis de Gongora

„Wierzę, że w przyszłości te dwa stany, marzenie senne i jawa, na pozór przeciwstawne, stopią się w pewien rodzaj rzeczywistości absolutnej, w nadrzeczywistość"

„istnieje pewien punkt w umyśle- z którego (—) — to co rzeczywiste i to, co wyobrażone (...) przestają być przestrzegane jako przeciwstawne"

„surrealizm próbował przede wszystkim przerzucić nić przewodnią między rozdzielone światy jawy i snu, rzeczywistości zewnętrznej i wewnętrznej"

A. Breton

Miłość, tak jak ją surrealiści pojmowali, tj. dokonywana w pełni swobodnego wyboru partnera, polegająca na całkowitym oddaniu drugiej istocie, zdolna zwycięsko przejść wszelkie próby i przeciwności, ma niezwykłą zdolność komunikowania się z rzeczywistością absolutną tj. nadrzeczywistością, w której to co zewnętrzne nierozróżnialne jest od tego co wewnętrzne, rzeczywistość od pragnienia. W stanie miłosnego upojenia obiekt naszych pragnień i my sami stanowimy nierozerwalną całość; dokonuje się wówczas „unia mistyczna tego co materialne i tego co psychiczne, wobec której tradycyjny dualizm ciała i duszy staje się śmiesznym urojeniem, a przyjemności zmysłów i aspiracje umysłu stapiają się w jedno". Zatem miłość jest dla surrealistów szczególnym „stanem łaski" — jak się wyraził Breton.

Zdolna jest pogodzić człowieka z niedogodnościami życia, wynieść go ponad dole i niedole jego kondycji oraz — co najważniejsze — umożliwić mu przekraczanie potoczności zwykłych doznań i wkraczanie w obręb tego co niezwykłe, intesywne, zazwyczaj niedostępne. Stąd trafny wybór istoty kochanej utożsamia się z przeznaczeniem, a samą tę istotę — w surrealiźmie będzie to kobieta — otacza się szczególną adoracją.

Według opinii Alquie, nadrealizm wahał się między miłością z wyboru a miłością kobiecości; w równej mierze uświęcał miłość, co wyznawał kult kobiety. W tej ostatniej kwestii surrealiści powołują się na długą tradycję. Druga połowa XVIII wieku, zwłaszcza w sztuce, upłynęła pod znakiem kultu kobiety. Goethe, u schyłku życia, uważał kobietę za ucieleśnienie najwyższej szansy mężczyzny, inny zaś pisarz niemiecki tego czasu, Achim von Arnim (którego poglądy podzielał i chętnie cytował Breton) przypisywał jej tajemnicze moce głosząc, że „ziemia w pewien sposób sprawuje władzę poprzez kobietę"; wobec tego „jeśli rozumie się kobietę, wszystko inne staje się zrozumiałe samo przez się".

Krystyna Janicka

premiera — czerwiec 1986

Federico Garcia Lorca

czarująca szewcowa

(la zapatera prodigiosa)

jaskrawa farsa w dwu aktach

przekład — Zofia Szleyen
reżyseria i opracowanie tekstu — WŁODZIMIERZ FEŁENCZAK
scenografia — ANDRZEJ SZULC
muzyka — MIECZYSŁAW MAZUREK
kierownictwo muzyczne — MAREK JASZCZAK
przygotowanie wokalne — MICHAŁ DROŚ
ruch sceniczny — ANDRZEJ KOMOROWSKI

osoby:

szewcowa aktorka — JOLANTA MAREK-ADAMCZYK
szewc aktor — JAN TOMASZ PIECZĄTKOWSKI
autor aktor — WŁODZIMIERZ WDOWIAK

inspicjent — JOLANTA MAREK-ADAMCZYK
światło — RYSZARD WRÓBEL

„Będzie cisza zielona
Z gitar rozplecionych
A gitara to studnia
z wiatrem zamiast wody".

Gerardo Diego

„Sztuka nigdy rzeczywistości nie deformuje. Nigdy nie zniekształca. Sztuka zawsze formuje, tworzy, kształtuje (...) mówimy o zniekształceniu świata, zamiast mówić o względnym podobieństwie świata danego nam w powieści do tej rzeczywistości, w której żyjemy."

„Każda prawdziwa twórczość artystyczna jest wynikiem wewnętrznego konfliktu i próbą jego rozwiązania. Każde dzieło artystyczne jest nie tylko przedmiotem bezpośrednich wzruszeń, ale i podstawą szczególnej nadbudowy psychiki, podstawą pracy, w której konstruujemy sami siebie, a my w tym co w nas wartościowe — jesteśmy właśnie sumą tych wrażeń."

Bolesław Miciński

„Spektaklem tym wracam do tego Federica, który nie przestaje mnie fascynować; poety, który szuka klucza do tajemnicy świata, a tę tajemnicę stanowi dla niego — Miłość.
Poety, który niesłychanie wewnętrznie odczuwa smak wolności. Wolności, wyobraźni, myślenia, tworzenia, uczucia".

Włodzimierz Fełenczak

„Na tej samej kolumnie
sen i czas ciasno objęte,
wraz z kwileniem niemowlęcia,
mamlanie starca bezzębne".

F.G. Lorca „Zanim minie 5 lat"

„Teatr, który trwa wiecznie to teatr poetów.
Teatr był zawsze w rękach poetów. A czym większy poeta, tym lepszy był teatr.
Nie jest jasny poeta kiedy jest liryczny, ale kiedy jest dramatyczny.
Ludzie przywykli do teatru poetyckiego we wierszach.
Wiersz nie oznacza poezji w teatrze.
Nie może istnieć teatr bez poetyckiej przestrzeni, bez „poszukiwań"...
Dzieło, które osiągnęło trwały sukces było zawsze dziełem poety. Są tysiące sztuk napisanych wierszem, bardzo dobrze napisanych, które zawinięto w truchło i złożono do grobu."

„Teatr był zawsze moim powołaniem.
Oddałem mu wiele godzin mego życia. Mam własną, indywidualną jego koncepcję. Teatr to poezja, która podnosi się z kart książki i staje się własnością człowieka.
A kiedy to się ,urzeczywistnia człowiek mówi i krzyczy, płacze i rozpacza. Teatr wymaga, aby każda postać sceniczna ukazywała się w kostiumie poezji i aby równocześnie jej krew i kości były widoczne. Muszą te postacie być tak ludzkie, tak przerażająco tragiczne, powiązane z życiem z taką siłą, aby biły w oczy ich zdrady, aby przeżywać można było ich cierpienie i aby na ich usta spłynęły słowa niosące cały żar miłości lub nienawiści..."

„W Czarującej Szewcowej opisuję duszę kobiety, uosabiającej wszystkie kobiety, a jednocześnie mającej być wyrazem ludzkiej duszy w ogóle...
Chciałem w niej ukazać walkę między rzeczywistością a wyobraźnią (przy czym pod słowem wyobraźnia rozumiem wszystko czego nie da się urzeczywistnić). Walkę, która toczy się w duszy każdego poszczególnego człowieka....."

Federico Garcia Lorca

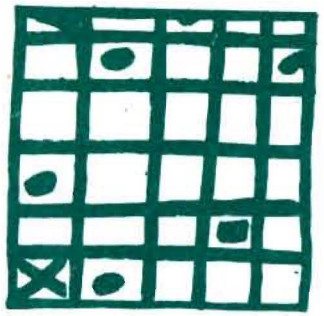

„Jeśli śmierć jest tylko śmiercią
to co będzie z poetami,
co z rzeczami snów się stanie,
których już nie pamiętamy?"

F.G. Lorca „Pieśń jesienna"

1898 5.VI. urodził się Federico Garcia Lorca w Fuentevaqueros, pod Granadą. Był synem zamożnego ziemianina i nauczycielki,
1905 Lorca wstępuje do Colegio w Almerii,
1910 rozpoczyna naukę muzyki u Manuela de Falli,
1914 początek studiów literackich i prawniczych w Granadzie,
1914—1916 pierwsze próby muzyczne i poetyckie,
pierwsza praca literacka nt. Zorilli,
zainteresowanie literaturą Złotego Wieku i Romantyzmu,
podróż artystyczna po Kastylii,
1919 pierwsza książka — „Wrażenia i pejzaże",
1919 pierwszy wyjazd do Madrytu i przyjaźń z Juanem Ramonem Jimenezem,
1920 klęska debiutu dramaturgicznego — „Urzekających skrzydeł", dramatu w stylu Maeterlincka — w Teatrze Eslava w Madrycie,
1921 ukazuje się „księga wierszy",
1922 powstaje „Śpiew andaluzyjski" i odczyty na temat Ludowej muzyki andaluzyjskiej,
1922—1928 Lorca pisze i zbiera teksty dla swojego domowego teatru marionetek „La Tarumba",
1924—1928 powstają „Romance cygańskie",
1925 kończy dramat „Mariana Pineda",
zawiera przyjaźń z Salvadorem Dali, przebywa u jego rodziny w Cadaques gdzie zaczyna pisać „Pannę Rositę",
w Madrycie ukazują się dwie ważne dla twórczości Lorki książki Unamuno „Zwierciadło śmierci" i Ortegi y Gesset „Dehumanizacja sztuki",
1926 „Oda do Salvadora Dali",
1927 z okazji trzechsetnej rocznicy śmierci Gongory wygłasza odczyt pt. „Obraz poetycki u Don Luisa de Gongora", uważany za osobisty manifest poetycki Lorki,
premiera „Mariany Pinedy" ze scenografią Salvadora Dali i Margeritą Xirgu w roli tytułowej,
wystawa rysunków w Barcelonie,
1928 pisze „Pływaczkę", która utonęła" i „Samobójstwo w Aleksandrii",
zakłada w Grenadzie pismo „El Gallo",
druk „Romancy cygańskich",
1929 podróż do Nowego Jorku, cykl poetycki „Poeta w Nowym Jorku",
1930 podróż na Kubę, praca nad sztukami „Publiczność" i „Gdy przeminie pięć lat",
w Madrycie w Teatrze Hiszpańskim premiera „Czarującej szewcowej" z Margeritą Xirgu w roli tytułowej,
1931 kończy „Szopkę Don Cristobala",
drukuje „Śpiew andaluzyjski",
pracuje nad dramatem „Miłość Perlimplina i Belissy",
1932 Lorca i Ugarte zostają kierownikami republikańskiego teatru wędrownego „La Baracca",
premiera „Miłości Perlimplina i Belissy", w „La Baracca",
tourne po całej Hiszpanii,
1933—1934 Lorca podróżuje jako reżyser po Ameryce Południowej, gdzie z wielkim powodzeniem wystawia między innymi swoje dramaty; „Mariana Pineda", „Krwawe gody", „Czarująca szewcowa",
w Madrycie premiery „Krwawych godów" z Jozefiną Diaz w roli głównej i „Yermy", z Margeritą Xirgu,
praca nad „Domem Bernardy Alba",
premiera „Szopki Don Cristobala",
kończy „Pannę Rositę" i zapowiada dramat „Zniszczenie Sodomy" (zaginiony),
1935 w Madrycie premiera „Panny Rosity" w wykonaniu Teatru Principal Palace z Margeritą Xirgu w roli tytułowej,
publikacja „Trenu na śmierć Ignacia Sánchez Meji'as",
1936 Ukazują się drukiem „Krwawe gody" i „Pierwsze pieśni",
zapowiedź podróży do Nowego Jorku i Meksyku,
kończy „Dom Bernardy Alba" i czyta go przyjaciołom,
16.VII jak co roku wyjeżdża na wakacje do Grenady,
18.VIII. zostaje uwięziony przez „Guardia Ciwil",
19.VIII. Federico Garcia Lorca zostaje zamordowany przez falangistów w Vizney pod Granadą.

BW zam. 72/86 n. 28.00 B' 6

Państwowy Teatr Lalek
PINOKIO
Łódź, ul. Ogrodowa 18
tel. 32-12-05

kasa teatru
ul. Ogrodowa 18
tel. 32-12-05
czynna od 12.00—18.00
w niedziele i święta
od 10.00—12.00

Biuro Organizacji Widowni
przyjmuje zamówienia na bilety
zbiorowe i indywidualne
codziennie od 10.00—15.00
tel. 74-75-84

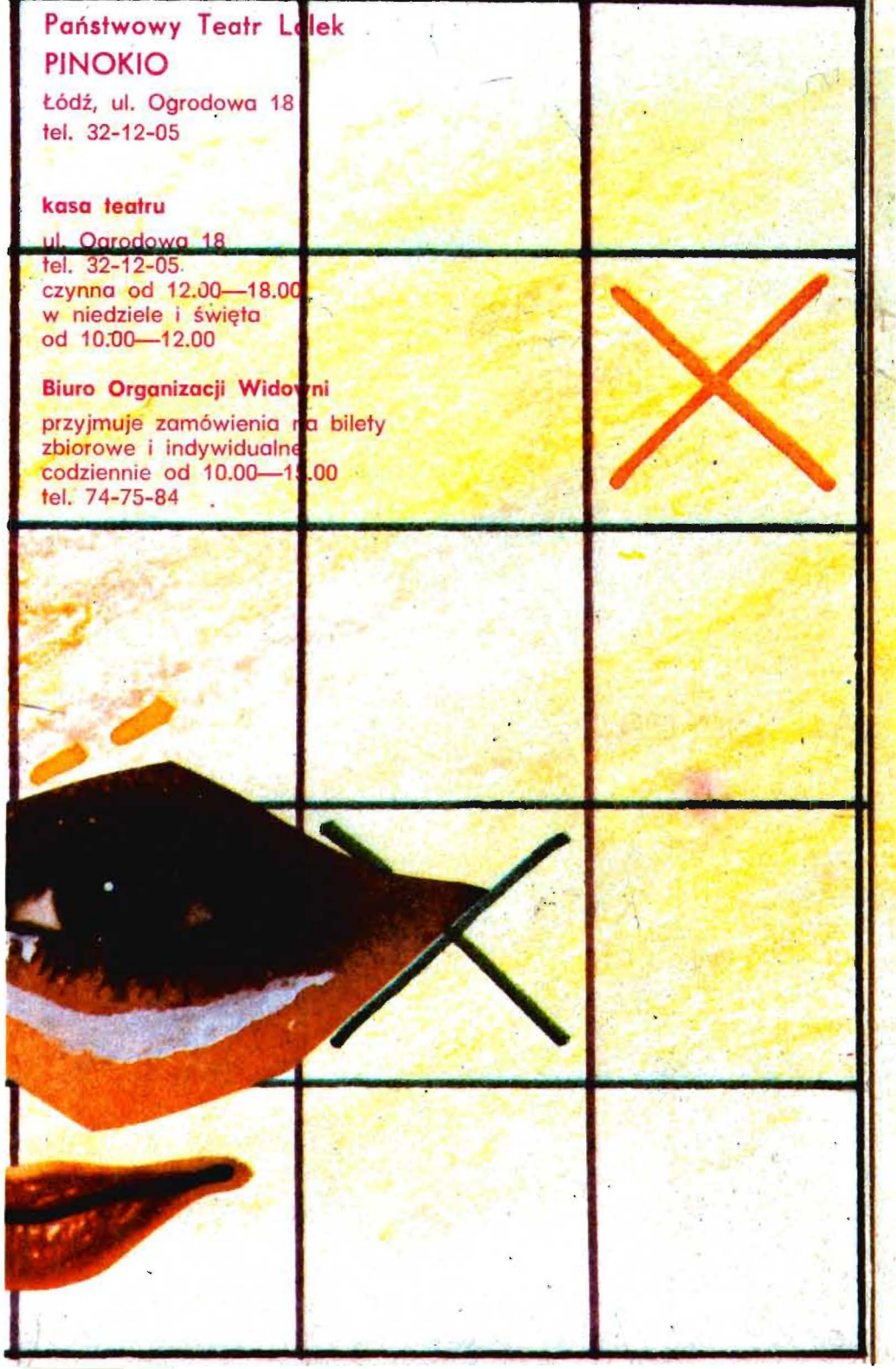

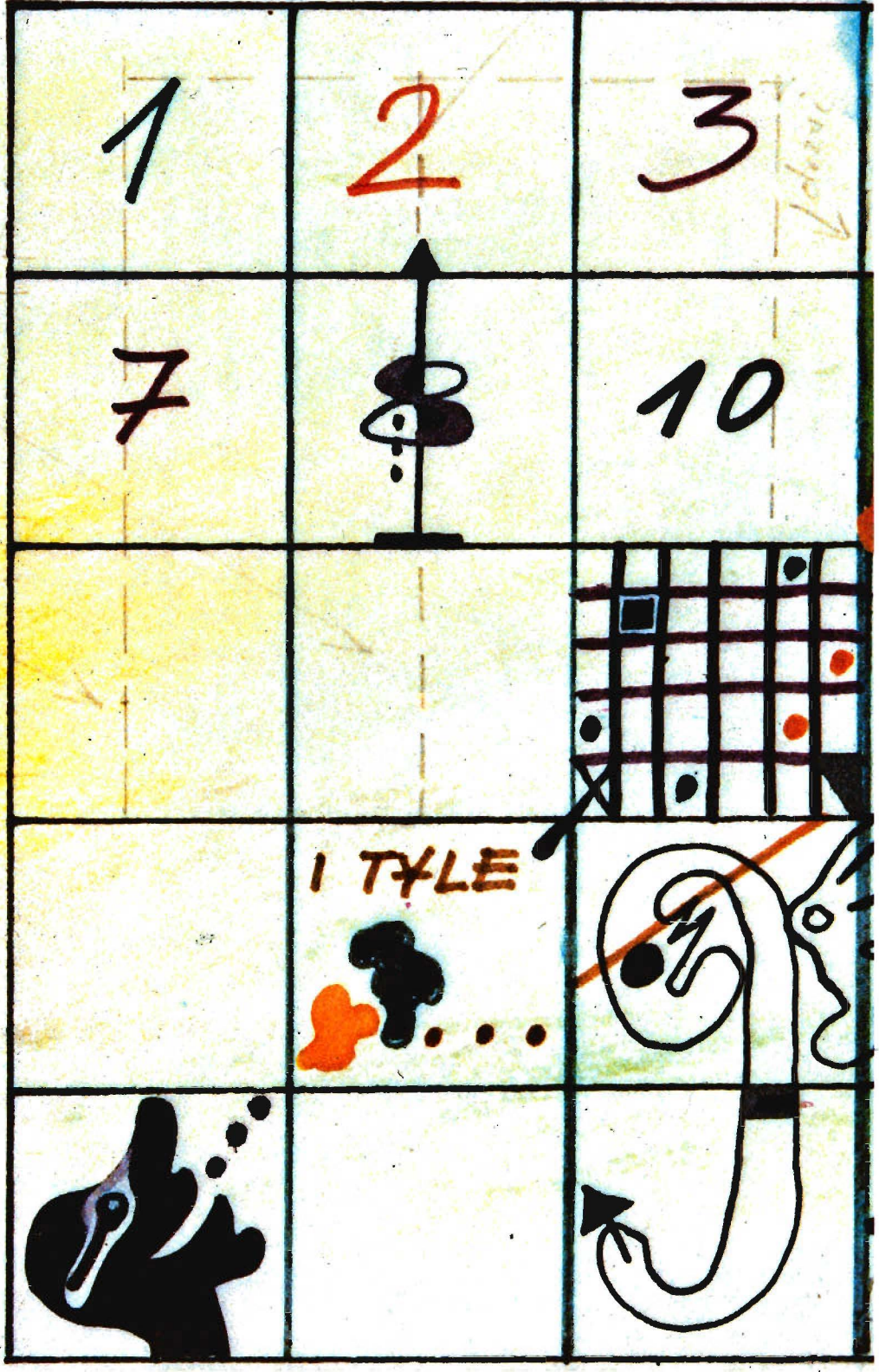
1
2
3
7
10
I TYLE